Vol 36
Nru 189
Lulju - Settembru 2015

L-ART Imqaddsa

RIVISTA BIBLIKA

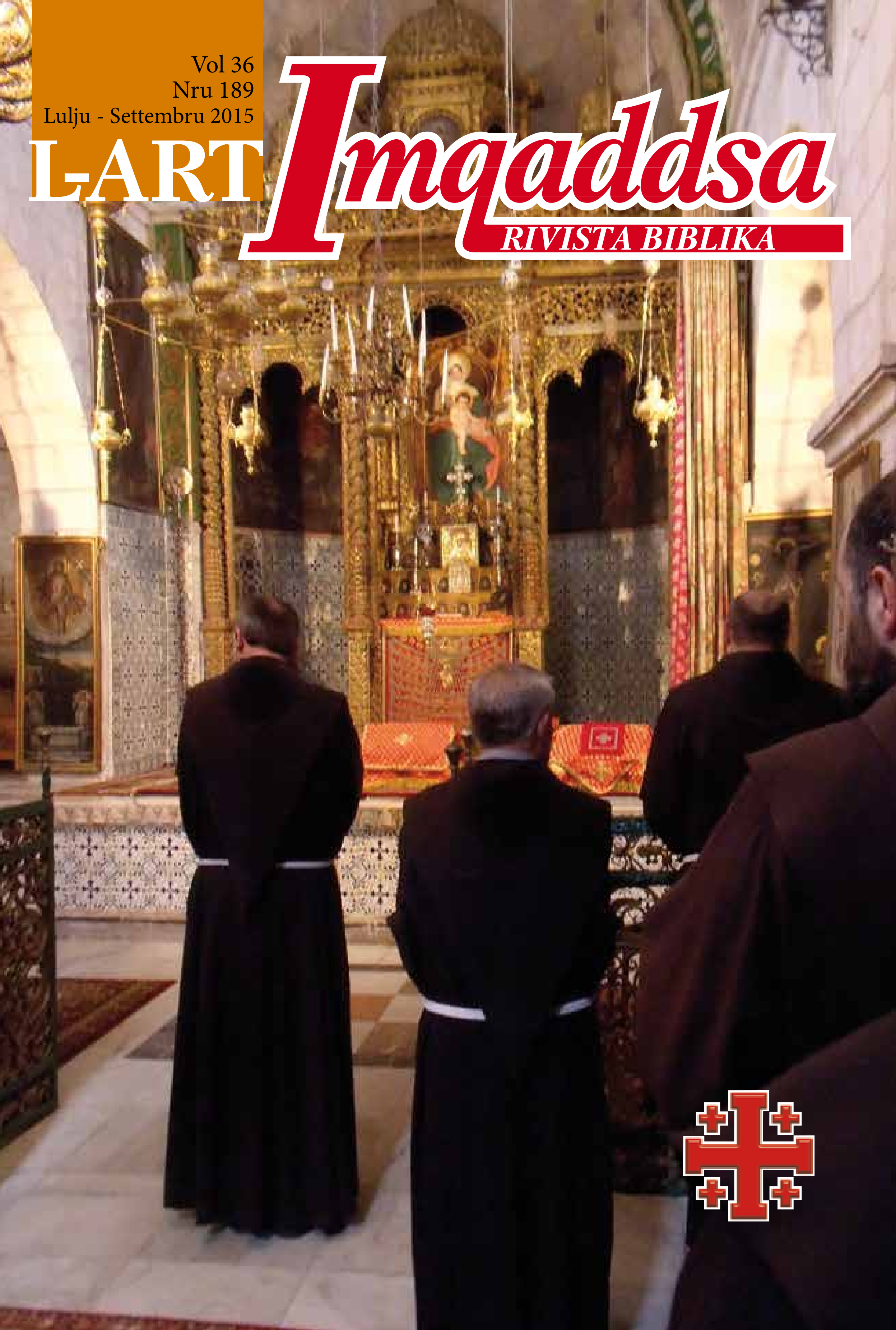

L-ART IMQADDSA

Rivista Biblika
li toħroġ kull tliet xhur
mill-Kummissarjat tal-Art
Imqaddsa tal-Provinċja
Franġiskana Maltija

EDITUR:
P. Twanny Chircop OFM
Kummissarju
tal-Art Imqaddsa

BORD EDITORJAL:
P. Marcello Ghirlando OFM
P. Noel Muscat OFM
Mr. Louis Casha

DISTRIBUZZJONI:
Fra. Lorrie Zerafa OFM

ABBONAMENT:
€10 fis-sena
€15 jew aktar Sostenitur

Kummissarjat
tal-Art Imqaddsa
8, Triq Santa Luċija,
Valletta, VLT 1213
Malta.
Tel: 2124 2254

DISINN U STAMPAR:
Best Print Co. Ltd

Il-Materjal kollu li jidher
f'din ir-Rivista
huwa Copyright ©
tal-Kummissarjat tal-Art
Imqaddsa u l-Edizzjoni
TAU, 2015

comalt@ofm.org.mt
www.ofm.org.mt

Qoxra Quddiem:
Knisja ta' San Mark
tas-Sirjani Ortodossi

Werrej

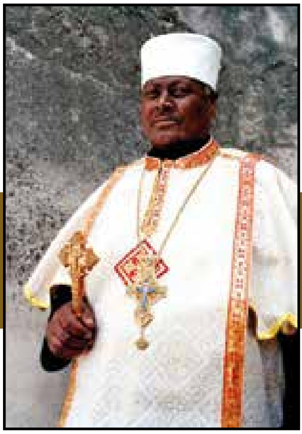

6

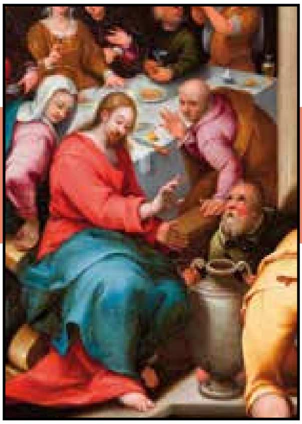

16

22

27

6 Il-Komunitajiet Insara fl-Art Imqaddsa: Knejjes Antiki Orjentali

16 "Ma għandhomx inbid" (ĠW 2:5) L-inbid fil-Bibbja

22 Privileġġi u Esiġenzi tal-għaqda ma' Kristu Qassis Il-Kbir (Lhud 10, 19-25) (3)

27 Ġesù, dielja vera Ġwanni 15:1-11

35 It-talb ta' Ġesù, fil-Ġnien taż-Żebbuġ u fuq is-salib fl-evanġelju skont San Luqa

42 Monasteri fid-deżert tal-Lhudija: Il-Monasteri tal-Kwarantena u San Gerasimos

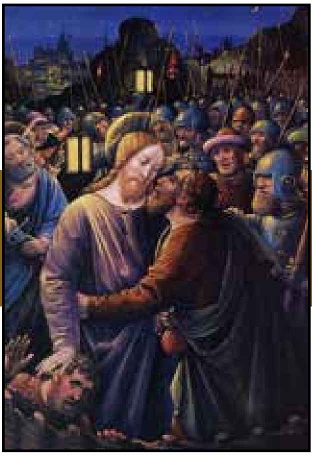

35

Editorjal

ta' Patri Twanny Chircop ofm

L-Insara Ppersegwitati fl-Art Imqaddsa?

Fit-18 ta' Ġunju grupp ta' vandali taw in-nar lill-kjostru tal-knisja tat-Tkattir tal-Ħobż f'Tabgħa, fuq ix-xatt tal-Għadira tal-Galilea. In-nirien ikkawżaw danni kbar fil-kjostru kif ukoll f'parti minn din il-knisja, li hi wieħed mis-santwarji importanti fl-Art Imqaddsa. Il-knisja tat-Tkattir tal-Ħobż hi mħarsa mill-monaċi Benedettini tal-kongregazzjoni ta' Beuron. Dawn il-monaċi għandhom ukoll l-Abbazija tad-Dormizzjoni tal-Verġni Marija f'Ġerusalemm, faċċata taċ-Ċenaklu.

Fl-24 ta' Mejju, solennità ta' Pentekoste, waqt li l-Franġiskani kienu sejrin purċissjoni lejn iċ-Ċenaklu, kif jagħmlu kull sena, biex jiċċelebraw l-Għasar tal-inżul tal-Ispirtu s-Santu, kellhom jiġu skortati mill-pulizija minħabba protesti qawwija minn estremisti Israeljani li jopponu li l-Insara jitolbu fiċ-Ċenaklu, li jiġi eżattament fuq is-sala fejn il-Lhud iqimu ċ-ċenotafju (hekk imsejjaħ "qabar") tar-re David. Fil-fatt, dawn l-ambjenti ma huma xejn aktar għajr l-ewwel kunvent tal-Franġiskani fl-Art Imqaddsa, mibni fl-1333, minn fejn il-Franġiskani tkeċċew mit-Torok Ottomani fl-1551.

F'dan l-aħħar żmien qed nassistu bi preokkupazzjoni għal xeni ta' intolleranza reliġjuża kontra l-Insara minn estremisti Israeljani. Fiż-żona tal-Għolja ta' Sijon saru diversi atti ta' vandaliżmu, fosthom nirien fil-monasteru tal-Benedettini tad-Dormizzjoni u fis-Seminarju tal-Patrijarkat Grieg Ortodoss. Jidher li dawn l-estremisti Israeljani ma jridux jaraw Insara fuq l-Għolja

...editorjal

L-Insara Ppersegwitati fl-Art Imqaddsa?

ta' Sijon, li minn dejjem kienet post Kristjan u li ma għandha x'taqsam xejn mas-Sijon biblika tat-Testment il-Qadim, fejn David kellu l-belt kapitali tiegħu. Din, fil-fatt, tinsab fiż-żona ta' taħt l-għolja tat-Tempju.

Fil-każ ta' Tabgħa l-pulizija arrestat grupp ta' żgħażagħ Israeljani ta' Yeshiva, jiġifieri skola rabbinika, li kienu jikkampjaw viċin. Ma hemmx dubju li kienu huma li wettqu l-atti vandali tal-qerda tal-kjostru tal-knisja ta' Tabgħa. Imma, kif jiġri dejjem f'Israel, wara interrogatorju ġew meħlusin, din id-darba għax "taħt l-età". Fil-fatt, atti vandali minn estremisti Israeljani, l-aktar mis-"settlers" li huma politikament motivati li jokkupaw l-art kollha a skapitu tal-Palestinjani u tal-barranin kollha li jgħixu fl-Art Imqaddsa, huma komuni. Dejjem jingħad li l-gvern Israeljan se jieħu passi qawwija kontra estremisti, li jiġu arrestati, imma li qatt ma ttellgħu l-qorti jew sofrew piena għall-atti vandali li wettqu.

Fi stqarrija mill-Prim Ministru Israeljan Binyamin Netanyahu, jingħad li l-Istat ta' Israel jiddepolora atti vandali bħal dan ta' Tabgħa, għax Israel jiggarantixxi l-libertà reliġjuża b'mod assolut lir-reliġjonijiet kollha preżenti fih. Kliem sabiħ li smajnih diversi drabi. Ir-realtà hi ħafna differenti. Anke jekk l-Istat ta' Israel, fil-fatt, hu mibni fuq prinċipji sodi ta' tolleranza u demokrazija, ftit wera kapaċità li jikkontrolla elementi estremisti min-naħa ta' minoranza taċ-ċittadini tiegħu. Ngħidu minoranza, għax b'ġustizzja ta' min jgħid li l-maġġoranza tal-Israeljani mhumiex kontra l-Insara, u huma tolleranti għal reliġjonijiet oħrajn u għal soċjetà libera u demokratika.

Sfortunatament jidher li Israel mhux dejjem jimxi b'ġustizzja rigward atti ta' vjolenza, li huma dejjem atti li għandhom jiġu kkundannati. Meta jsiru atti hekk imsejħin terroristiċi minn żgħażagħ Palestinjani, anke taħt l-età, dawn malajr jispiċċaw ikkundannati, wara interrogatorji u trattamenti li mhumiex denji ta' pajjiż ċivilizzat u demokratiku. Mhux hekk jiġri fil-każ ta' estremisti Israeljani. Dawn jitħallew jaġixxu kif iridu, anke jekk jingħad li jiġu arrestati.

F'dinja li fiha kulħadd jinsab imħasseb mill-estremiżmu u fundamentaliżmu Islamiku, li hu periklu imminenti, u li ġustament irridu niddefendu ruħna mill-atti terroristiċi tiegħu, wieħed jiskanta kif sfortunatament hemm ukoll elementi estremisti li jinqdew bir-reliġjon Lhudija għal skopijiet purament politiċi. Il-mezzi tal-media spiss jitkellmu dwar il-periklu tal-ISIS jew Daish fl-Iraq u s-Sirja. Dawn it-terroristi qatlu u keċċew eluf ta' Insara minn postijiet fejn il-Kristjaneżimu jaf il-benniena tiegħu. Il-ħerba li ħallew warajhom hi dik ta' barbari bla umanità li jaġixxu f'isem ir-reliġjon Islamika għal skopijiet politiċi. It-theddida ta' estremisti bħal dawn hi waħda serja, anke fl-Ewropa stess, fejn mhux l-ewwel darba li twettqu attakki terroristiċi terribbli.

Il-problema tal-estremiżmu politiku, jiġi minn fejn jiġi, hu li jħallat ir-reliġjon ma' fini purament politiċi, f'kelma oħra, jinqeda bir-reliġjon għal skopijiet politiċi. Imma jekk il-pajjiżi tal-Ewropa, l-Istati Uniti u Israel ġustament jiġġieldu kontra dawn l-estremisti, ta' min jiftakar li hemm il-periklu li elementi estremisti fi ħdan l-istess soċjetà hekk imsejħa libera se jġibu ħerba fil-valuri ta' demokrazija u tolleranza. Dan hu dak li qed jiġri fil-partiti xenofobiċi u razzisti fl-Ewropa. Dawn il-partiti jgħidu li huma "Kristjani"! U f'Israel l-estremisti politiċi, l-aktar is-"settlers", jaġixxu f'isem ir-reliġjon "Lhudija"! Fil-fatt, ma tantx hemm differenza bejn dak li qed jagħmlu l-estremisti ta' matriċi Islamika u dawn l-estremisti ta' matriċi Kristjana jew Lhudija.

L-Art Imqaddsa trid tkun post fejn jiltaqgħu ir-reliġjonijiet u l-kulturi fi djalogu ta' paċi u kollaborazzjoni. Imma dan jiddependi ħafna mill-gvernijiet lokali, jiġifieri l-gvern Israeljan u l-Awtorità Palestinjana, li għandhom jiggarantixxu protezzjoni minn elementi estremisti u jinfurzaw il-liġi kontra atti ta' vjolenza, f'dan il-każ, kontra l-minoranza Kristjana.

Hu importanti li l-forzi tal-liġi fl-Istat ta' Israel ikunu konxji mid-dmir tagħhom li jaraw li jiġu evitati atti ta' vjolenza li dan l-aħħar qed iħassbu bis-serjetà lill-Insara fl-Art Imqaddsa. Dan id-dmir ma jfissirx indħil inopportun fil-Postijiet Qaddisa, kif sfortunatament qed jiġri. Ifisser pjuttost protezzjoni biex il-Postijiet Qaddisa jibqgħu ċentri ta' talb li fih l-Insara jistgħu jesprimu l-fidi tagħhom bil-libertà, l-istess kif għandhom id-dritt li jagħmlu l-Lhud u l-Musulmani fil-postijiet qaddisa tagħhom.

Forsi hemm bżonn ta' aktar trasparenza u sinċerità bejn kliem u fatti. L-Insara fl-Art Imqaddsa huma element importanti. Il-maġġoranza tal-viżitaturi f'Israel u l-Palestina jiġu biex iżuru l-Postijiet Qaddisa Kristjani. Jekk Israel u l-Palestina ma jridux kriżi ulterjuri fin-numru ta' turisti u viżitaturi, għandhom jaffaċċjaw din il-problema tal-estremiżmu b'mod ġust, li bih min hu ħati għandu jiskonta piena. Sa issa din ir-rieda ftit rajna riżultati tagħha, ħlief f'dikjarazzjonijiet li qatt ma saru fatti.